

Luottamus, yhteinen kieli ja käytännön ymmärrys – mitä onnistunut yhteistyö oikeasti vaatii?

3.3.2026

Yritysyhteistyö on keskeinen osa ammattikorkeakoulujen perustehtävää ja alueellista vaikuttavuutta. Sen kautta yhdistyvät tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI) sekä elinkeinoelämän konkreettiset tarpeet. Ammattikorkeakoulujen toimintaympäristössä yritysyhteistyö painottuu erityisesti pk-yrityksiin ja muihin alueellisiin toimijoihin, joiden kilpailu- ja uudistumiskyvyn vahvistaminen on keskeinen tavoite.

Yritysten kanssa tehtävä yhteistyö kattaa sekä lyhyet, ketterät toimeksiannot että pitkäkestoiset strategiset kumppanuudet, kuten esimerkiksi avain- tai kehittämiskumppanuudet. Toiminta on usein käytännönläheistä, nopeaa sekä soveltavaa, ja tyypillisesti se rakentuu yritysten todellisten kehittämistarpeiden ympärille.

Keskeisiä yritysyhteistyön toimintamalleja ovat esimerkiksi:

- **Opiskelijayhteistyö**

Opiskelijayhteistyö on useimmiten yritysten toimeksiantoihin perustuvaa yhteistyötä, jossa opiskelijat ratkaisevat aitoja kehittämishaasteita osana opintojaan. Muotoina voivat olla esimerkiksi erilaiset projektit, työharjoittelut ja opinnäytetyöt. Malli tuottaa yrityksille konkreettisia ratkaisuja ja opiskelijoille myös työelämäkokemusta. Opiskelijayhteistyö on myös helppo väylä yrityksille aloittaa yhteistyö korkeakoulujen kanssa.

- **TKI-hankkeet**

Tyypillinen yhteistyömuoto on myös erilaiset, usein ulkopuolisella rahoituksella toteutetut, TKI-hankkeet.

Hankkeet pyritään suunnittelemaan yrityslähtöisesti ja niiden tavoitteena voi olla uuden tiedon, toimintamallien, tuotteiden tai palvelujen kehittäminen yhteistyössä korkeakoulun asiantuntijoiden kanssa.

- **Tutkimusympäristöt ja asiantuntijapalvelut**

Usein korkeakoulut tarjoavat yritysten käyttöön omia laboratorio-, simulaatio- ja oppimisympäristöjään. Näissä yritykset voivat testata ja kehittää omia tuotteitaan, palvelujaan tai prosesseja ennen niiden laajempaa käyttöönottoa.

Myös maksulliset asiantuntijapalvelut tukevat yritysten kehittymistä sekä kilpailukyvyn vahvistamista. Palvelut suunnitellaan yhteistyössä asiakkaan tavoitteiden ja liiketoimintatarpeiden pohjalta ja ne voivat kohdentua erityisesti tuotekehityksen ja osaamisen kehittämisen tarpeisiin.

- **Jatkuva oppiminen**

Korkeakoulut tarjoavat yrityksille monenlaisia täydennys- ja lisäkoulutuksia sekä niin sanottuja pieniä osaamiskokonaisuuksia. Näiden avulla yritysten henkilöstö voi päivittää osaamistaan muuttuvien osaamistarpeiden mukaisesti.

Yllä esiteltyjen toimintamallien kautta on mahdollista tuottaa lisäarvoa yrityksille mutta myös korkeakoululle, ja samalla vahvistaa alueellista innovaatioekosysteemiä. Ammattikorkeakoulujen ja yritysten välinen yhteistyö on kuitenkin usein syvempää kuin edellä mainittujen geneeristen toimintamallien hyödyntäminen. Se on ennen kaikkea ihmisten välistä vuorovaikutusta, jossa luottamus, keskinäinen arvostus ja yhteinen ymmärrys ratkaisevat onnistumisen.

Luottamus ei synny yhdessä yössä

Yritysyhteistyössä ei riitä, että esimerkiksi hanke on hyvin suunniteltu toteuttajan näkökulmasta. Yhteistyön laatu määräytyy pitkälti sen mukaan, millaiseksi suhde muodostuu ja rakentuu ajan kanssa.

Yritysten kanssa toimiminen edellyttää pitkäjänteisyyttä. Aito luottamus ei synny ensimmäisissä tapaamisissa eikä aina edes ensimmäisessä yhteisessä hankkeessa. Se syntyy siitä, että lupaukset pidetään, aikatauluista huolehditaan ja yhteistyö on ennakoitavaa.

Kun yritys kokee, että korkeakoulu toimii johdonmukaisesti, rehellisesti ja tasavertaisesti, syntyy pohja avoimelle tiedonvaihdolle. Ilman luottamusta yritys ei jaa keskeneräisiä ideoitaan tai kehittämistarpeita.

Puhu samaa kieltä ja tunne yrityksen arki

Viime aikoina on paljon puhuttu niin sanotusta kielimuurista ja onnistunut vuorovaikutus edellyttääkin korkeakoulun edustajalta kykyä puhua yrityksen kieltä. Tämä ei tarkoita välttämättä syvää teknistä osaamista jokaiselta toimialalta, mutta se tarkoittaa halua ymmärtää yrityksen arkea.

Jos yhteistyökumppani toimii esimerkiksi hitsauspajassa, on hyvä hahmottaa, millaisessa toimintaympäristössä yritys toimii ja millaisia aikapaineita, kustannuspaineita tai tuotantoreunaehtoja arkeen

liittyy. Akateeminen kieli ja käsitteet on osattava kääntää myös yrityksen näkökulmasta ymmärrettävään muotoon. Liiallinen hanke-jargon voi etäännyttää yritykset kokonaan. Uskottavuus syntyy siitä, että yritys kokee tulevansa ymmärretyksi.

> “Millaisia kokemuksia teillä siitä Fanucin kobotista on? Onko tullut hyvää saumaa?”

Mukautuvuus ja tilannetaju ovat keskeistä

Yritysympäristö on usein suorasukaisempi ja nopeampi kuin korkeakoulumaailma. Tämä vaatii yhteistyökumppanilta joustavuutta ja etenkin sosiaalista älykkyyttä. Täytyy osata joustaa sekä etsiä ratkaisuja. Kaikkeen ei myöskään kannata reagoida puolustautumalla, eikä jokaiseen provokaatioon sitä jatkamalla.

Hyvä vuorovaikutus tarkoittaa kykyä luovia tilanteissa, hakea ratkaisuja ja edetä rakentavasti myös silloin, kun näkemykset eroavat toisistaan.

> “Olin parin kollegan kanssa yritysvierailulla ja puheeksi tulivat sähköautot. Kysyin, että onko yritys harkinnut latauspisteiden laittoa asiakkaitaan varten. Voisi olla nimittäin asiakkaan näkökulmasta näppärää, jos saisi samalla ladata autoaan. Yrittäjä vastasi minulle kiivaasti, että ei kyllä varmasti, sähköautot saavat mennä muualle. Kuulemma juuri kesällä pari Teslaa oli laittanut piuhansa ilman lupaa kiinni ulkopistorasiaan. En kysynyt tästä lisää vaan vaihdoin sujuvasti puheenaihetta.”

Asiantuntijuus näkyy teoissa, ei titteleissä

Kunnioituksen tulee olla molemminpuolista. Yritysyhteistyössä ei kannata välttämättä korostaa tutkintoja tai akateemista asemaa. Yrittäjä voi olla menestynyt ja kokenut ilman muodollista koulutusta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita oman asiantuntijuuden piilottamista. Päinvastoin yritykset arvostavat korkeakoulun tuomaa osaamista silloin, kun se konkretisoituu ratkaisuiksi, näkemyksiksi ja kehittämisehdotuksiksi.

> “Lähdin viettämään viikon pituista työelämäjaksoa kollegani kanssa metallialan yritykseen. Tarkoituksenamme oli tehdä heille laatujärjestelmä. Maanantaina aloitimme tutustumisen kahvikupposen merkeissä. Yrittäjä sattui kysymään meiltä, että mitäs me olemmekaan opiskelleet. Kollegani vastasi opiskelleensa germaanista filologiaa ja minä puolestani kerroin tutkineeni käyttäytymiseen vaikuttavia geenejä. Pöydän ylle laskeutunut hiljaisuus oli käsin kosketeltava ja yrittäjä mietti varmasti kuumeisesti, että mitä ihmeen porukkaa heille oli oikein lähetetty. Viikko sujui kuitenkin hyvin ja saimme aikaan laatujärjestelmän, joka myöhemmin myös läpäisi auditoinnin. Yritys oli lopulta meihin erittäin tyytyväinen.”

Ihmisenä ihmiselle

Yritysyhteistyö on myös henkilökohtaista. Kevyt keskustelu arjesta tai elämäntilanteesta voi vahvistaa suhdetta ja rakentaa luottamusta. Tärkeää on kuitenkin säilyttää ammatillinen tasapaino: kiinnostus ilman

utelua sekä avoimuus ilman tungettelevuutta.

Yksinkertainen mutta tärkeä periaate on muistaa aiemmin käydyt keskustelut. Se osoittaa, että suhde on aito, eikä vain hankekohtainen.

> “Menin kollegani kanssa haastattelemaan erästä yritystä heidän toimipisteeseensä. Kollegani oli jo pitkään tehnyt yhteistyötä kyseisen yrittäjän kanssa. Tapaamisen aluksi päivitimme niin metsästyskoirien sairaudet kuin tyttärien opiskelut. Tunnelma oli hyvin vapautunut ja sama tunnelma jatkui myös varsinaista haastattelua tehdessä.”

Yhteistyö on ennen kaikkea suhde

Onnistunut yritysyhteistyö perustuu siis luottamukseen, vahvaan substanssiymmärrykseen ja yhteiseen kieleen. Se edellyttää myös molempien osapuolten mukautuvuutta, uskottavaa asiantuntijuutta sekä tasavertaista ja inhimillistä vuorovaikutusta. Kun nämä tekijät toteutuvat, yhteistyö kehittyy yksittäisestä hankkeesta pitkäjänteiseksi kumppanuudeksi, joka tuottaa lisäarvoa molemmille osapuolille ja vahvistaa alueen elinvoimaa.

Tekstissä olevat lainaukset perustuvat kirjoittajien omiin kokemuksiin ja havaintoihin.

Seliina Päällysaho
Tutkimuspäällikkö
SEAMK

Terhi Ojaniemi
Aluekehittäjä
SEAMK Maakuntakorkeakoulu

Kirjoittajat työskentelevät alueen yritysten rajapinnassa ja ovat kiinnostuneita korkeakoulujen ja yritysten välisen yhteistyön kehittämisestä.